

A. HANS' KINDERBIBLIOTHEEK — CONTICH

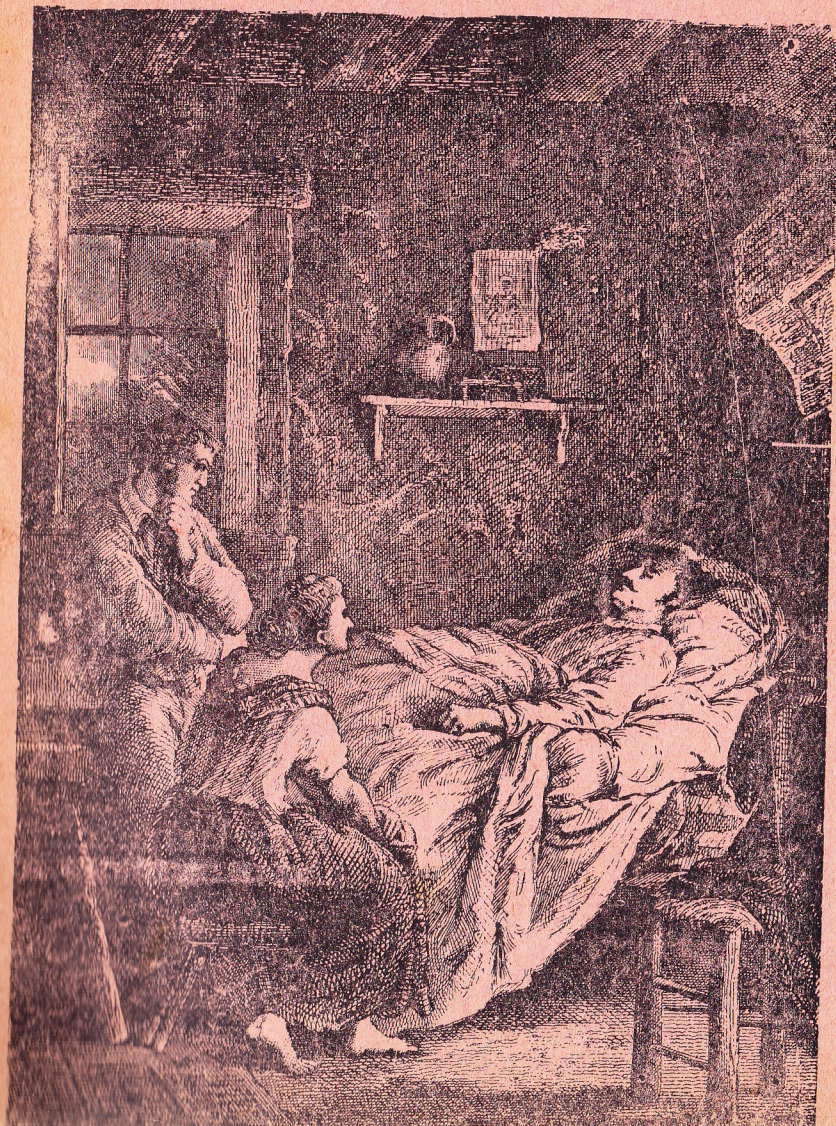
1. Drie maanden onder de Sneeuw. — 3. Sint Gregoriusdag op School. — 6. Een moedig Meisje. — 7. Karel Cogge. De Overstroming aan den IJzer. — 8. Het Wonderlijk Gezelschap. — 11. Het Kermismeisje. — 12. Willem Tell. — 13. Beter een lap dan een scheur. — 17. De Zinneloozen van Gheel. — 20. De Klok van Stuivekenskerke. — 24. Grapjes en Vroolijke Verhalen. — 34. Nog Grapjes. — 35. Het Kindje van de Zee. — 37. De Bezembinders van Kleit. — 38. De Vlucht in de Koffer. — 41. De Gierigaard. — 43. De Veerman van 't Zwin. — 48. Eerlijk duurt 't langst. — 61. Streng Winters. — 62. De Wees in Londen. — 63. Sinterklaas op de Heide. — 66. De Kinderen van den Smokkelaar. — 67. De Paaschklokken. — 69. Leeuwte van Damme. — 70. Van Alles Wat. — 71. Nieuwsgierig Aagje. — 79. De Verrassing van Oudenaarde. — 83. Op de Hooge Venen. — 85. De Overwintering van Nova Zembla. — 89. Hoogmoed komt voor den val. — 89. Het Spook. — 95. De twee Weesjes. — 96. De oude Redder. — 97. De Vlucht. — 101. Toch beter Thuis. — 105. Ongeluk en Geluk. — 108. Bieke. — 109. De oude Mantel. — 110. Robinson Crusoe. — 113. De Rooversjongen. — 114. Noot Vergeten. — 118. De Spion van den Molen. — 119. De Kinderen van den Dokter. — 120. De Ruwe Kerel. — Tweemaal gevonden. — 126. De Kerels van Lamoenisse. — 136. Thijl Uilenspiegel. — 137. Oom Tom. — 141. De Kerstavond van Bertje. — 143. De Reis in de Wildernis. — 168. Een jonge Feld. — 160. Jacob van Artevelde. — 170. De Overwinning van Karel. — 171. Genoveva van Brabant. — 172. De Avontuurlijke Reis. — 173. De Strijd met den Wolf. — 174. Een vreeselijke Avond. — 175. De gevluichte Slaaf. — 176. In de Vliegmaschine. — 177. Een moed'ge Vrouw. — 178. Ontsnapt. — 179. Valsch beschuldigd. — 180. De Zoon van den Torenwachter. — 181. Terug bij vrouw en kinderen. — 182. De Reis van Columbus. — 183. De Schilder van Karel den Stouten. — 184. Het Spook van Schelde. — 185. Het Avontuur in het gebergte. — 186. Jack de Cowboy. — 187. Hoe Jack prairieboer werd. — 188. De sterkste Voetbalclub. — 189. De Held van Tremeloo. — 190. De straf van 't Elzelarehof. — 191. De Cowboy van Fort Bell. — 192. Jeanne d'Arc. — 193. De Wandelende Deur. — 194. De Avonturen van Geeraart. — 195. Geeraart in Rusland. — 196. Dikke Dries. — 197. De Roodde Knuppels. — 198. Rosa van Dennenburg. — 199. De Wolf van Ghistel. — 200. De betoverde Molen. — 201. Zonderling gered. — 202. De Spaansche Furie. — 203. De Boeteling van Veurne. — 204. Een angstige Nacht. — 205. De Prins van Kakao. — 206. De dappere Elzie. — 207. De Avonturen van David. — 208. In en uit de Gevangenis. — 209. De Spion voor zijn Land. — 210. In het verwoeste Vlaanderen.

Vraag elke week het nieuwe boekje aan uw dagbladverkooper, want de reeks van deze veel gevraagde boekjes gaat gedurig voort.

PRIJS 60 CENTIEM.

Boekdrukkerij R. Bracke-Van Geert, Baesrode.

De Geheimzinnige Voerman

DE GEHEIMZINNIGE VOERMAN

I.

Robert Male kwam van den akker. Hij was een boerenzoon van ongeveer twintig jaar. In gedachten verzonken begaf hij zich naar de kleine hoeve. Hij hield het hoofd wat gebogen.

Plots voelde hij felle pijn aan zijn beenen...

— Lomperik, durft gij mij voorbij gaan zonder te groeten? klonk het.

Robert zag Roger, den jonker van het kasteel. En die had hem met zijn rijzweep om de beenen geslagen.

— Doe uw muts af! gebod de jonker.

En weer hief hij 't rijzweepje op, dat hij ook op zijn wandeling bij zich had.

Robert Male sprong vooruit en gaf den jonker een geweldigen vuistslag in 't gelaat. Roger viel achterover en bleef liggen.

— Mij met de zweep slaan als een hond! schreeuwde Robert. De tijden veranderen...

Hij hoorde stemmen. Een boschwachter en een jager kwamen aangelopen.

— Wat hebt gij gedaan? vroeg de boschwachter.

— Hem afgeleerd mij te slaan! antwoordde Robert.

De jonker verroerde zich niet. Hij kreunde toch.

— Dat zal u duur te staan komen! beweerde de jager tot Robert.

— Dat zullen we zien, maar die kerel heeft me moe getreiterd. En nu sloeg hij me, omdat ik hem niet gezien en dus niet gegroet had! Ik bedank er voor nog als een beest behandeld te worden.

Robert Male verwijderde zich. Toch was hij nu zelf verschrikt over zijn daad.

Roger was de zoon van den kasteelheer, baron van Tienhoven, eigenaar van de meeste hoeven en landerijen, ook van de boerderij, waarop Roberts ouders woonden. En de baron had veel macht.

Robert kwam thuis. Vader en moeder zaten in de keuken.

Robert trad binnen.

— Is er wat gebeurd? vroeg zijn moeder dadelijk.

Ze zag, dat Robert bleek was.

— Ja, er is wat gebeurd, antwoordde de zoon. Ik kwam door de dreef en liep in gedachten. Ik

peinsde over het nieuws uit Frankrijk, hoe er daar oproer is tegen de kasteelheeren. Ik zag jonker Roger niet... En hij gaf me een slag met zijn rijzweep. Ge weet, dat hij me niet kan verdragen, omdat ik op 't dorp zoo geestdriftig over het nieuws uit Frankrijk heb gesproken. Hij gebod me nu mijn muts af te nemen en dreigde me weer met zijn zweep. Toen werd ik zoo kwaad, dat ik hem mijn vuist in zijn gezicht sloeg. Hij rolde achterover...

— Maar Robert toch! riep moeder ontsteld uit.

— Is de jonker gekwetst? vroeg boer Male

— 'k Heb niet meer naar hem gekeken... De boschwachter en de jager kwamen aangelopen.

— O, Robert, waarom deedt ge dat! kloeg vrouw Male.

— Hij sloeg me eerst...

— Ja, jongen, ik begrijp uw woede, sprak vader. Maar Roger is de zoon van den baron... Dat kan slecht voor ons afloopen. Wij zijn de pachters van 't kasteel.

— O, dat de Franschen maar gauw hier kwamen om ons van al die kasteelheeren te verlossen! zei Robert. Ik ben dat slavenleven moe...

Er was onrust op de kleine hoeve...

De boschwachter en de jager droegen Roger in een arme woning. Ze legden hem op een **scha-**mel bed, en deden zijn jas uit om te zien of de **jon-**ker gewond was.

Toen ging de boschwachter haastig naar het kasteel en de jager naar den dokter.

Roger lag bezwijmd.

In de hut woonden Mathijs en zijn vrouw Klara. Ze zaten verschrikt bij het bed. De jager had hun verteld, dat Robert Male den **jonker** geslagen had.

— Dat zal slecht afloopen voor de **Males**, **fluis-**terde Mathijs. Wie weet, jaagt de **baron** ze niet van hun hoevel!

— Ja... De jonker verdiende toch eens kletsen, antwoordde Klara zacht. Hij **meent**, dat hij alles mag doen. Verleden week heeft hij Robert Male op 't dorp nog zoo gemeen uitgescholden...

— Stil, stil, de jonker hoort het **misschien**...

't Duurde niet lang of de baron trad binnen. Hij boog zich over zijn zoon.

— Roger, hoort ge me niet... **ik ben hier**... uw papa, zei hij.

Maar de jonker antwoordde niet.

De baron was zeer **angstig** voor hem. Hij vroeg om koel water en een doek. Klara bracht het gevraagde.

Baron van Tienhoven wiesch Roger het **gelaat**.

De jonker bewoog zich even, maar opende de oogen niet.

— Roger, hoort ge me...? Ik ben hier... uw papa, herhaalde de baron.

Maar hij kreeg nog geen antwoord. Hij ging aan de deur zien, ongeduldig naar de **komst** van den dokter.

Dan trad hij weer binnen.

— Robert Male is een geweldenaar, zei hij tot Mathijs. Ik zal hem in de gevangenis laten **ste-**ken.

De baron had geen rust. Nu zat hij binnen, en boog hij zich over zijn zoon, dan weer stond hij aan de deur.

't Duurde nog een kwartier eer de dokter kwam.

— Wat is er nu gebeurd, mijnheer de baron? vroeg hij.

— Robert Male, die brutale kerel, heeft den jonker geslagen.

— Ja, dat heb ik gehoord van den jager...

— Dokter, talm dan niet, maar verzorg mijn zoon! drong de baron aan.

De geneesheer haalde een flesch uit zijn **tasch**, en hield die den jonker onder de neus. En de uitwerking was verrassend.

Roger opende de oogen, en keek **verdwaasd** rond.

— Waar ben ik? vroeg hij.

— Bij mij... uw papa, antwoordde de baron. Een geweldenaar heeft u geslagen. Hoe gevoelt ge u nu?

Roger streek over zijn voorhoofd.

— Pijn! kreunde hij.

— Ja, dat begrijp ik, sprak de dokter. De jonker is door den slag verdoofd. Ik zie geen wonden, wel een blauwe plek boven 't linkeroog. Ik zal een natten doek over 't voorhoofd binden... Met rust zal de pijn wijken.

De jager stond aan de deur. De baron wendde zich tot hem.

— Ga weer naar 't dorp, zei hij, en zeg aan den veldwachter, dat hij komt. Hij moet de boeien meebrengen. We zullen Robert Male aanhouden.

— Goed mijnheer de baron, antwoordde de jager.

Klara keek naar haar man... Dan sloop ze achter uit de hut. En dadelijk zette ze het op een loopen, recht naar Male's hoeve.

Hijgend kwam ze daar binnen.

— Robert, zei ze, vlucht. De baron heeft om den veldwachter gezonden en hij wil u gevangen nemen. De veldwachter moet de boeien mee brengen...

— O, mijn jongen ketenen en in de gevangenis steken! jammerde moeder.

— Ja, Robert, vlucht! sprak boer Male. Ik wil mijn jongen niet geboeid zien wegleiden... Hij heeft zich verdedigd, vervolgde hij tot Klara.

— Ja, dat is zoo, Male, stemde de jonge vrouw toe. De jonker is zelf een geweldenaar. Daarom kom ik u verwittigen. Ze hebben den jonker in ons huis gebracht. Laat niet merken, dat ik hier geweest ben...

— Hoe is het met den jonker? vroeg Robert.

— O, hij is bij kennis en de dokter zegt, dat het niet erg is... Hij was door den slag verdoofd. Zoo'n mijnheer is niet veel gewoon, hé?

Klara spoedde zich weer heen.

— Robert, vlucht! drong de vader aan.

— Maar de baron zal u van de hoeve verjagen, en wat dan? antwoordde de zoon.

— Bekommer u niet om ons. Ik ben sterk en gezond en kan werken. Maar ik wil mijn zoon niet geboeid zien wegleiden! hernam boer Male.

Hij haalde wat geld, en stak het zijn zoon in de hand.

— Treuzel niet, sprak hij. God beware u... Zend ons nieuws, zoodra ge kunt...

— O, waar moet ge heen? kloeg vrouw Male.

— Kom, kom, een flinke gast vindt overal werk! zei vader. Alles is beter dan de gevangenis. Vooruit Robert, of 't is te laat. Ik zal voor moe-

der zorgen... Ik ben, Goddank, nog geen sukkelaar...

Robert aarzelde nog even. Zijn ouders achter laten! Maar als hij in de gevangenis zat was hij toch ook van hen gescheiden. En dan als een boef weggevoerd worden, omdat hij zich verdedigd had...

Vlug pakte hij wat kleeren en levensmiddelen in.

— Moeder, houd moed, zei hij. Weldra komen de Franschen en dan breekt een betere tijd aan. Dan is het uit met de tyrannie!

Weenend kuste vrouw Male haar zoon. En vader ging mee tot aan den weg.

— Nog eens, wees niet bezorgd om moeder of mij, sprak hij. Ik sta mijn man nog en als de baron ons verjaagt van het hof, zal ik toch mijn kost verdienen. Keer niet spoedig terug. Zend ons bericht, als ge kunt, God beware u! Talm niet meer en zorg, dat ze u niet kunnen inhalen!

Robert Male vertrok.

— Ik ga naar Frankrijk! besloot hij.

Men besprak het hier, hoe ginder — 't was nu in 't jaar 1792 — een revolutie los was gebroken en men de oude overheid verjaagd had en de kasteelheeren voor de boeren moesten vluchten.

Een uur na 't vertrek van Robert, kwam de baron met den boschwachter, den jager en den

veldwachter op de hoeve van Male. De veldwachter liet de boeien rinkelen.

Male hoorde het en mompelde:

— Ge zult die ketens mijn jongen niet om de polsen binden.

De baron trad eerst binnen.

— Male, zei hij, ge weet zeker wat er gebeurd is?

— Ja, mijnheer de baron, mijn zoon heeft het mij verteld.

— O, het spijt me zoo! kloeg vrouw Male. Maar de jonker had toch Robert met de zweep geslagen!

— Is dat waar? vroeg de kasteelheer.

— Ja, antwoordde Male Zoo heeft onze zoon het ons verteld.

— Ik heb den jonker nog niet kunnen onder-
vragen. Roep Robert. Hij kan me dan uitleggen,
hoe alles gebeurd is.

— Robert is weg, hernam Male.

— Gevlucht? vroeg de baron.

— Ja...

— Dan is hij schuldig!

— Hij heeft den jonker misschien te hard geslagen...

— Tut, tut... hij is schuldig! beweerde de baron driftig. Ik moet van u den uitleg niet hooren. 'k Zal uw zoon laten opsporen en hij kan zich

dan voor den rechter verdedigen. Heeft hij zich misschien hier in huis verstopt?

— Neen, mijnheer de baron. Onze zoon is vertrokken, verzekerde Male.

— Waarheen?

— Dat weet hij zelf niet...

— O, 't zal wel naar Frankrijk zijn. Hij heeft immers zulk een vereering voor de revolutiemannen! Hij had den jonker wel kunnen dood slaan. Hij handelde uit haat tegen ons. Hij wil de Franschen navolgen.

— Neen, mijnheer de baron, hij heeft zich verdedigd, sprak boer Male.

— Zwijg! Uw zoon heeft u natuurlijk leugens wijs gemaakt.

— Mijnheer de baron, Robert is geen leugenaar...

— Gij keurt zeker goed wat hij gedaan heeft?

— Ik keur het niet goed, maar ik kon het begripen...

— Gij wilt hier verjaagd worden, zeker?

— Mijnheer de baron, ik weet dat gij dat kunt doen... ge zijt de meester... Maar het zou laf en oneerlijk zijn van mij, daarom mijn zoon te verloochenen. De jonker heeft Robert met de zweep geslagen, omdat Robert hem niet groette.

— O, en waarom wilde hij den jonker niet groeten?

— Hij had hem niet gezien, mijnheer de baron.

— Leugens! Hij wilde hem niet groeten, omdat hij ons haat... omdat hij de Franschen wil navolgen... 'k Heb nu geen tijd om langer te praten... we moeten den weglooper inhalen... Langs waar is hij vertrokken?

— Dat mag ik u niet zeggen, hij is mijn zoon!

— Goed, goed! Ge moogt u gereed houden te verhuizen, Male... We zullen den schelm wel vinden.

Nijdig vertrok de baron.

Hij luisterde niet naar de vrouw, die om barmhartigheid en medelijden riep.

— De lafaard is gevlucht, sprak de baron tot zijn dienaren. We moeten hem zoeken...

Hij liep naar een boer die op zijn land werkte.

— Hebt gij Robert Male niet gezien? vroeg hij.

— Ja, mijnheer de baron... Een half uurtje geleden is hij vertrokken daar langs den Molenweg. Hij had een pakje in zijn hand.

— De richting van Frankrijk natuurlijk! mompelde de kasteelheer. Mijn vriend graaf van Lichtervelde zal me wel helpen om den schelm te vatten. Vooruit! beval hij tot zijn dienaren.

En de veldwachter rinkelde met de boeien, als had hij Robert Male reeds voor zich.

Het groepje verdween door een dreef.

Robert Male stak zijn hoofd uit een droge gracht.

— De list is gelukt, mompelde hij. Ze zoeken me ver en ik zit dichtbij. Ik ga niet heen, zonder dat ik weet wat de baron thuis gezegd heeft.

Hij sloop achter boschjes en hagen weg en bereikte zoo in 't geheim zijn huis.

Zijn ouders ontstelden, toen ze hem bemerkten.

— O, nog niet gevlucht, zei boer Male ontvreden.

Haastig vertelde de zoon welk een list hij gebruikt had.

— Een beetje voorsprong helpt niet, zei hij. Als de baron hulp vraagt aan graaf van Lichtervelde en andere heeren, vervolgen ze me te paard, en pakken ze me toch...

— O, de veldwachter had de boeien al mee! jammerde moeder.

— Ja, ik heb er hem mee hooren rinkelen, maar ze zitten nog niet om mijn polsen... Ik ben slim geweest! Ik verdook me in een gracht aan den Molenweg, en ik zal vluchten, als het nacht is. En ook wilde ik weten, wat de baron hier gezegd had.

Nu vernam Robert, dat zijn ouders zouden

moeten verhuizen. En er kwam meer wrok en verbittering in zijn hart.

Boer Male zei hem, dat hij zich daarover niet ongerust moest maken.

Robert verborg zich in huis. En toen het donker was, trok hij heen, nu voor een heelen tijd.

Terzelfdertijd kwam de baron op zijn kasteel aan. De jonker was daarheen gebracht in een koets. Hij had eenige uren geslapen en bleek thans al veel beter. Hij had met zijn moeder gesproken en haar het gebeurde verteld.

De baron bezocht zijn zoon en was toen gerust gesteld. De slag zou geen ernstige gevolgen hebben. Hij liet Roger alleen... Deze moest nog rusten...

En toen sprak baron van Tienhoven met zijn vrouw. Hij zei dat hij Robert Male vruchteloos had gezocht.

— Maar zijn ouders moeten weg van de hoeve, besloot hij. We zullen eens een streng voorbeeld stellen. Anders wordt het volk hier zoo opvoerdig als in Frankrijk.

— Maar is dat rechtvaardig? vroeg de barones, een zachte, goedge vrouw. Roger heeft me verteld, hoe alles gebeurd is. Hij heeft den boerenjongen met zijn zweep geslagen. We weten,

dat onze zoon zeer geweldig kan zijn en onze pachters veracht. We hebben er hem al dikwijls over vermaand.

— Dat is waar, erkende de baron. Doch die Male had hem kunnen dood slaan.

— Hij is te geweldig geweest, maar heeft in woede gehandeld...

— De jongen haat ons en alle edelen. Hij zou de Franschen willen navolgen.

— Zijn ouders zijn toch brave pachters...

— Over hen heb ik nooit te klagen gehad... Maar de vader trok partij voor zijn zoon en was onbeleeft.

— De jongen is toch ook zijn kind... En boer Male bemint zijn zoon zooals wij Roger... Ge moet dan een hard en driftig woord vergeten. De ouders hebben geen schuld aan 't gebeurde. Ze zijn hun zoon voor een heelen tijd kwijt. Is het nu rechtvaardig ze nog ongelukkiger te maken, door ze op de straat te jagen? Neen, dat moogt ge niet doen...

— Nu, ik heb dat misschien te snel gezegd, sprak de baron.

Zijn vrouw won haar pleit... Den volgenden morgen ging de jager aan boer Male zeggen, dat hij op de hoeve kon blijven, daar hij geen schuld had aan 't gebeurde tusschen zijn zoon en den jonker.

Maar Robert was toch weg. En al dachten de ouders nu vriendelijker over den baron, in hun hart was droefheid.

De jonker kon reeds opstaan. En den volgenden dag ging hij weer uit. Hij begreep niet, dat zijn vader die Male's op de hoeve liet. De baron maande hem tot meer kalmte aan.

Mathijs uit de kleine woning had tot Klara gezegd, dat ze toch onvoorzichtig was geweest, om Robert Male te verwittigen. Maar hij was nu blij, dat Male's zoon aan de gevangenis was ontkomen.

II.

Eenige maanden waren voorbij gegaan. Er hadden in ons land groote gebeurtenissen plaats gegrepen. De Franschen waren gekomen en speelden er den baas. De vroegere overheden hadden niets meer te vertellen en de heeren van de kasteelen namen de vlucht. Ze hadden 't genoeg gehoord hoe vele baronnen en graven in Frankrijk op 't schavot gedood waren geworden.

Robert Male stapte gezwind over de baan. Hij was op weg naar huis. Hij zou wel eer gekomen zijn, maar hij was een tijd ziek geweest te Rijsel, waar hij in die maanden gewoond had.

Hij zou nu zijn ouders terug zien. Maar hij had

ook een ander plan. Vol haat dacht hij aan baron van Tienhoven en diens zoon Roger. Ze zouden misschien nog op hun kasteel verblijven. 't Dorpje lag zoo afgelegen... En wellicht waren er nog geen Franschen geweest. Of anders zaten de vroeger nu zoo trotsche heeren verborgen bij een van hun pachters.

— Dan ontdek ik ze wel, dacht Robert. En ik lever ze aan de Franschen over. Ze zullen nu eens boeten voor alles, wat ze ons aangedaan hebben! Mij slaan met een rijzweep en dan in 't kot willen steken! En vader en moeder verjagen van de hoeve... Ze onbarmhartig op straat jagen! Ha, nu vereffenen we de rekening.

Daar in Frankrijk was zijn haat nog gegroeid. Hij had er armoede geleden en was van ontbering krank geworden. En hij gaf van al dien tegenspoed de schuld aan baron van Tienhoven en zijn zoon. Hij voelde ook zeer de scheiding van zijn ouders en hij was erg bezorgd geweest om hen.

Maar thans zou hij wraak nemen...

Hij dacht darover na, nu hij in zijn land reisde. Alles van de revolutie beviel hem echter niet. Hij keurde het af, dat de Fransche republikeinen ook priesters vervolgden en kerken sloten.

— Maar dat zal wel veranderen, dacht Robert dan. Er hebben bij zulke beweringen altijd overdrijvingen plaats.

Robert hoopte tegen den avond thuis te zijn. Thuis! Dat was niet meer de oude hoeve, meende hij. Hij zou moeten onderzoeken, waar vader en moeder nu woonden. Zeker in een schamele hut...

— Maar 't zal veranderen, mompelde hij bij zich zelf. Het rijk der groote heeren is uit.

Robert Male ontmoette een troepje Fransche soldaten.

— Halt! gebod hun aanvoerder.

Dadelijk haalde Robert een papier uit zijn zak. Het was een paspoort. dat hij te Rijsel gekregen had.

De aanvoerder zag het in.

— Deze burger is een der onzen, sprak hij tevreden.

Hij vroeg dan, of Robert Male niet een huifkar ontmoet had.

Robert, die te Rijsel nog al wat Fransch geleerd had, antwoordde ontkennend.

— We zoeken een huifkar op, vertelde de Franschman. We weten, dat vijanden van ons daarin ontvluchten willen... Ze hebben boeren tot opstand tegen de Fransche republiek aangezet. En ze verdienen daarvoor den dood. Moest ge dus een kar zien, meld het aan de eerste Fransche patroelje, welke ge tegen komt.

Robert reisde voort... En hij voelde zich fier,

dat die Fransche aanvoerder hem vriendelijk toegesproken had.

— Ja, ja, 't zal hier ook veranderen, dacht hij. Er is een nieuwe tijd aangebroken.

Aan een kleine hoeve vroeg Robert inlichtingen over den weg. Deze streek was hem vreemd.

Een vriendelijke boer toonde hem een boschdreef, waarlangs hij spoediger het naaste dorp kon bereiken.

En moedig trok Robert Male verder.

Maar hij voelde honger en besloot de eerste herberg binnen te treden, om er te eten. Hij moest zuinig zijn, want hij bezat slechts weinig geld. Hij had dit verdiend, door te Rijsel in de laatste dagen wagens te helpen lossen. En hij deed dat werk om een reispénning te hebben.

't Duurde nog een tijd, eer hij een herberg bemerkte. 't Was waar de boschdreef uitliep op een aarden weg.

Eensklaps keek Robert verrast op. Een huifkar stond aan de deur. En een mager paard at uit den voederbak.

Zou dit de huifkar zijn, waarover de Franschman had gesproken?

Robert voelde er nu toch afkeer voor, als verrader te spelen.

— 'k Moet eerst zien, welk volk het is! dacht hij. Ik zal dan oordeelen wat me te doen staat.

Robert trad binnen. Er was veel volk in de gelagkamer, blijkbaar boeren uit den omtrek.

— Goeden dag, groette de reiziger.

Hij kreeg geen wedergroet, maar allen keken hem nieuwsgierig aan.

— Vrouw, geef mij een glas bier en een paar boterhammen, vroeg Robert aan de waardin.

Hij zette zich aan een afzonderlijk tafeltje.

De boeren babbelden voort doch nu en dan wierpen ze toch een wantrouwenden blik op den vreemdeling.

De waardin bracht het brood en het bier. In het tafeltje, waaraan Robert zat, stak een mes, met de punt in het hout. Robert nam het om het brood te snijden.

Plots sprong een jonge kloeke man op hem toe.

— Mannetje, dat is mijn mes! riep hij uit.

— O, ik heb het maar even gebruikt, merkte Robert op. Hier hebt ge het terug.

— Weet gij niet wat het beteekent als een mes met de punt in een tafel steekt en iemand het er uit trekt?

— Neen...

— Dat men vechten moet met den eigenaar van 't mes. En die eigenaar ben ik...

— O, is het hier een vechtersdorp? vroeg Ro-

bert. Had ik het geweten, 'k zou uw mes niet aangeraakt hebben...

— Maar ge hebt het aangeraakt! En vechten zult ge met mij! beweerde de bezitter van het mes.

— Ja, Toon, zoo is onze wet! klonk het uit de groep der toeschouwers, die belangstellend opgezezen waren.

— Maar wat reden zou ik hebben om met u te vechten? hernam Robert tot den geweldenaar. Gij hebt mij niets misdaan en ik heb u toch ook niets in den weg gelegd.

— Uitvluchten! spotte Toon. Sta op, vent... ik wil me meten met u... Ik heb mijn mes, pak gij het uwe...

Robert keek Toon aan. Deze was een groote, sterke kerel en Robert begreep wel, dat hij bij een strijd de nederlaag zou lijden. Hij herinnerde zich nu, dat er dorpen en gehuchten waren, berucht om hun vechtersbazen. En hij was nu op zulk een plaatsje beland.

— Vriend, sprak hij tot Toon, ik ben hier gekomen om vreedzaam te eten en te drinken.

— Tut, tut... als gij uw knuisten niet durft roeren, geef ik u een paar sneden over uw uitgangbord en neem ik een van uw ooren mee!

Toon zwaaide reeds met zijn mes.

Robert keek naar de omstanders, als verwacht-

te hij hulp van hen. Maar deze schenen veeleer Toon aan te moedigen. Ze zagen gaarne een vechtpartij. De zeden waren op veel plaatsen ruw.

— Hoe is het, beginnen we? vroeg Toon. Of moet ik zoo een paar linten in uw tronie snijden?

Robert stond recht.

— Vrienden, zei hij, ge weet, dat de strijd begonnen is tegen de tyrannen, tegen kasteelheeren en andere verdrukkers. We moeten elkaar steunen maar niet ondereen vechten!

Gejouw was het antwoord van de gānsche groep.

— Ha, riep Toon toen, hebben we zulke paling in het net! Een Fransche rat...

— Ik ben Vlaming...

— Maar aan de Franschen verkocht! We hebben het gehoord.

Robert was verbaasd. Waren deze lieden dan tegen de Fransche bevrijders? Trokken zij nog partij voor baronnen en graven?

— Dat is een spion van de Franschen! bulderde Toon. Hij moet meer hebben dan een paar sneden over zijn tronie...

— Ja, ja! klonk het.

— Laten we hem ophangen aan de linde daar voor het huis! stelde er een voor.

— Neen, dat is te zacht, zei Toon. Hij is mijn

man en ik ben er baas over. Ik zal hem zijn ooren en zijn neus afsnijden om te beginnen. En dan binden we een touw aan elk van zijn beenen en zoo slepen we hem naar onzen hoek. Daar zullen we dan eens ferm op hem dorschen!

— Ja, ja! klonk het.

't Plan vond dus algemeene instemming.

Robert gevoelde geweldige angst. Wat vermocht hij tegen hen allen? En hij begreep, dat het geen looze bedreiging waren.

— Menschen, zei hij, wat heb ik u misdaan?

— Zwijg, Fransche hond! schreeuwde Toon. We weten het, dat er mannen zijn, die de Franschen opstoken tegen onze overheden, priesters en heeren! En we hebben nu zulk een Judas vast! We laten u niet meer los! Kamaraden, legt hem maar op den vloer en bindt hem als een zwijn! Hij mag zich niet verroeren, als ik hem zijn neus en ooren afsnijdt!

Eenige kloeke gasten grepen Robert vast.

— Hebt toch medelijden! smeekte deze. Ik heb niemand verraden... ik ben een arme dompelaar, en ik reis naar mijn ouders...

— We hebben genoeg gehoord, zei een andere boer. Gij zijt een slechterik, die de Franschen prijst...

't Zag er slecht uit voor Robert Male. De ruwe

kerels wierpen hem op den vloer en een liep om touwen.

De waardin leunde met de ellebogen op den toog en sprak geen woord ten gunste van Male.

In zijn wanhoop verweerde deze zich, maar 't baatte hem niets. Zes sterke gasten hielden hem in bedwang.

En Toon was bezig zijn mes te wetten op een kantsteen van den haard.

— 't Moet vlijmend scherp zijn, zei hij. Wacht maar... met één snede is de Fransche nietwaard zijn neus kwijt... En daarna nagelen we zijn spionnenooren aan een boom... Hij moet niet meer kunnen rieken waar er goede vaderlanders zitten en niet kunnen hooren, wat ze zeggen, om dan alles over te dragen aan de Fransche ratten!

Robert Male hilde om genade.

Op zijn geschreeuw kwam van achter een man in een blauwen kiel gehuld. Hij keek naar Robert Male.

— Wat gebeurt er hier? vroeg hij dan aan de waardin.

Deze vertelde het hem vlug

De man overschouwde de groep en zag die wreede oogen fonkelen. Hij begreep dat woorden niets zouden vermogen.

— Vrienden, riep hij eensklaps zeer luid,

maakt dat ge weg komt. Er nadert een heele troep Fransche gendarmen... Ze zoeken jonge boeren, om ze in hun leger soldaat te maken

Verrassend was het gevolg van die waarschuwing.

Allen stormden door de achterdeur weg. En Toon was een der eersten buiten.

De man in de blauwe kiel, nam Robert Male bij de hand.

— Sta op... ge zijt gered, zei hij.

— O, is 't waar? kreet Robert.

— Ja, ja, ik heb de heele bende op de vlucht gejaagd door een list... Van Fransche gendarmen zijn ze doodsbenauwd...

— Zijn ze waarlijk weg? stamelde Robert.

— Ja, ja... Kom mee in mijn huifkar... ik rijd heen en ge kunt dan verder weer uitstappen...

De voerman scheen hier ook gegeten te hebben, want vlug betaalde hij de waardin.

Robert keek niet meer naar zijn brood en vlug volgde hij zijn beschermer naar de schamele kar.

— Zit naast mij op de bank, noodigde de voerman.

Robert bemerkte een boerenvrouw onder de huif. Deze lieden konden toch niet de vluchtelingen zijn, waarover de Franschen gesproken hadden.

Het paard sjokte voort.

— Ja, de menschen kunnen redeloos zijn, zei de voerman. Ze zijn erg gebeten op de Franschen. Ze hebben er wel reden voor ook. De zoogenaamde verlossers stellen zich als geweldenaars aan; nemen van alles weg, eischen geld, vee, vruchten; ze sluiten de kerken en voeren de priesters heen. Maar ge zult dat ook wel weten.

De voerman keek Robert eens goed aan, en deze ontroerde.

Plots kreeg Male vreemde gedachten en meende hij zijn redder te herkennen.

— Zijt gij niet baron van Tienhoven? vroeg hij.

— Ja, Robert Male. En de barones zit achter ons... Gij komt terug uit Frankrijk, hé?

— Baron, ge verkeert in groot gevaar, hernam Robert snel.

En hij vertelde zijn ontmoeting met de Franschen.

— Dan zijn we weer verraden, sprak de baron.

— O, wat moeten we doen! jammerde zijn vrouw.

— De huifkar achterlaten en te voet dolen tot we de kust bereiken.

Even weifelde Robert. En in zijn gemoed had een korte strijd plaats.

Dan zei hij:

— Neen, ge moet de huifkar niet achter laten, baron. Zet u naast mevrouw. Ik zal het paard voeren. Ik heb een paspoort van de Franschen. Mij zullen ze door laten. We nemen nu een andere richting dan waar die patroelje was.

Weer keek de vermomde edelman Robert aan. Hij wist het van vroeger dat Male zeer Franschgezind was. En hij had hem willen gevangen nemen...

Maar hij las in Roberts oogen oprechtheid.

— Ik neem uw voorstel aan, zei hij. En ik dank u voor uw bereidwilligheid.

— Gij hebt mij het leven gered...

— Ik had in de achterkamer gegeten, en toen ik uw geschreeuw hoorde, kwam ik zien. Dadelijk herkende ik u. En ik verzon die list om u te helpen. Maar laat ons daarover niet meer spreken! Het gaat goed met uw ouders, Robert.

— Waar zal ik ze vinden, mijnheer de baron?

— Wel op hun hoeve, net als vroeger...

— Zijn ze dan niet verhuisd?

— Neen...

— Ik heb al dien tijd niet van hen gehoord.

— Uw vader en moeder zijn gezond... Ze zullen blij zijn u te zien... Och, ja, Robert bij die geschiedenis toen met den jonker was veel misverstand. Ik handelde te haastig. Ik heb later

mijn zoon ondervraagd. Hij was tegenover u ver buiten zijn recht gegaan... Maar laat er ons over zwijgen... We zijn weer goede vrienden...

Robert Male voelde zich beschaamd. Hij was naar Vlaanderen terug gekeerd met het plan wraak te nemen op den baron en hem over te leveren aan de Franschen.

En de baron redde hem het leven.

— Ik moet vluchten, vertelde de edelman, want ik heb verleden week een groep boerenzonen aangevoerd. Onze oude pastoor werd door de Franschen weggevoerd, omdat hij weigerde trouw te zweren aan de Republiek. Wij hebben hem uit de handen der soldaten gehaald. En nu willen de Franschen mij dood schieten. Ik zal trachten Engeland te bereiken. Daarom heb ik me vermomd. Moest ik in mijn koets reizen, 'k zou al gauw aangehouden worden. Zoo sukkel ik in deze huifkar voort. En toch blijkt het dat ik verraden ben geworden. Klaas Pompels speelt voor spion.

— Die nietwaard! Een dronkaard en een leeglooper is hij altijd geweest! sprak Robert.

— Dezulken leveren eigen landgenooten over. O, ik weet wel, dat er veel mag veranderen in ons land, maar de Franschen brengen de menschen tot wanhoop. 't Is een droevige tijd.

— Hoe ver zouden we hier van de kust zijn? vroeg Robert.

— Zes uur gaans... en drie uur van Brugge. Te Brugge heb ik vrienden, die me gaarne zullen helpen.

— Dan breng ik u tot daar, hernam Robert.

Ze zwegen nu 'een heelen tijd. Ieder was met zijn gedachten bezig.

De huifkar bereikte een grooten weg, die echter ook doodschen en verlaten lag. Het was een baan, die naar Brugge leidde, en ook meest door bosschen liep.

Aan een kruisweg stond een Fransche patroelje. En de aanvoerder gebod Robert stil te houden.

Deze haalde dadelijk zijn paspoort te voorschijn.

De Franschman zag het in en knikte tevreden.

— Rijd maar door! beval hij.

Robert liet zich geen twee maal noodigen. En de huifkar vervolgde de reis.

— Dat is goed afgeloopen, zei de baron.

Maar ze waren nog niet ver, toen een Fransche ruiter hen inhaalde.

— Halt! schreeuwde hij.

Robert gehoorzaamde.

— Ge moet terug keeren, gebod de Franschman

— Waarom?

— De kar is niet onderzocht geworden.

— Maar de overste van de wacht ginder heeft mijn paspoort gezien.

— Dat is niet voldoende; omkeeren!

— Kijk zelf in de kar. Er zitten twee oude menschen in.

— Ik kijk niet. De kar moet terug. De officier heeft het geboden.

— En hij heeft mijn paspoort gezien.

— Dat was een sergeant; een domme kinkel. En talm nu niet langer.

— Gehoorzaam maar, fluisterde de baron.

Robert wendde de kar. De ruiter reed vrooraan.

— Mijn vrouw en ik zullen ons langs achter op den grond laten glijden. En dan vluchten we in het bosch. Kom ook bij ons en laat de huifkar in den steek. Het paard zal wel voort stappen. Rijd zoo traag mogelijk.

De ruiter keek niet om. De baron maakte de tip van het dekkleed los. Robert liet het voertuig even stil staan. En de baron en zijn vrouw slipten weg. Dadelijk waren ze in het bosch. Robert sprong van de bank en snelde ook tusschen de boomen weg.

Het paard stapte weer voort. De teugels sleepden op den grond.

Zoo kwam het dier aan den wachtpost terug.

— Hier is de kar met drie menschen, zei de ruiter tot den officier, die uit een huis was getreden.

— Maar waar is de voerman?

De ruiter keek om.

— Waar is hij nu! riep hij verbaasd uit.

De officier liep naar de kar en keek onder de huif.

— Dommerik! bulderde hij. Ge hebt u laten bedriegen. Er is niemand op de kar.

— Dat kan niet zijn, stamelde de ruiter.

— Zoo, zet dan zelf uw uilenooogen open.

De ruiter noemde het tooverij. Soldaten werden uitgezonden om de vluchtelingen op te zoeken. Maar ze vonden hen niet...

De baron, zijn vrouw en Robert zaten diep in 't bosch in een gracht, tusschen heesters...

Daar bleven ze tot het donker werd. Toen doolden ze naar Brugge. Dicht bij de stad bleven ze in een schuur. En 's morgens stapten ze als drie buitenlieden de stad binnen. Robert toonde zijn paspoort en men liet hem met de twee oudjes door.

Baron van Tienhoven begaf zich naar een kennis en werd er hartelijk ontvangen. Vriendelijk nam hij afscheid van Robert, die echter weigerde eenige belooning aan te nemen. Zoo was nu zijn wraak geweest.

Na den middag kwam hij op de ouderlijke hoeve. Vader en moeder weenden van vreugde. Ze hadden veel te vertellen. De baron was rechtvaardig geweest, toen hij alles onderzocht had van Roger. Niet alleen mochten Male en zijn vrouw op de hoeve blijven, maar dikwijls zond de kasteelheer een werkman om bij den arbeid te helpen.

Toen de Franschen kwamen was Roger gevlucht. Hij liet zijn ouders in den steek.

Robert had nu ook heel wat te verhalen. En Male en zijn vrouw waren blij, dat hun zoon den baron en de barones een dienst had kunnen bewijzen.

Een week later belde van Tienhoven in Engeland aan een landhuis. Twee meisjes traden buiten. De baron gaf hun een brief van zijn vriend uit Brugge. En toen de dames dezen gelezen hadden, boden ze den baron gastvrijheid aan. Mevrouw was nog in een herbergje aan de kust.

De treurige tijd hield nog lang aan. Robert was niet meer Franschgezind...